

కంచి పరమాచార్య
శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతీస్వామి
అమృతవాణి

2

— నమో నమః —

అనుపక్త
దేవరకొండ శేషగిరిరావు

ఎమెస్కో

విషయ సూచిక

1.	సంస్కృతి	9
2.	కవులు - కావ్యాలు	24
3.	నమోనమః	61
4.	ప్రాచీన కాలంలో ఎన్నికలు	105
5.	రాజ్యం - మతం	140
6.	యువకులకు హితోపదేశం	159
7.	సంఘం	165

సంస్కృతి

జ్ఞానానికి ఏదీ అడ్డురాదు

ఎందరో జనకులున్నారు. నిమి వంశానికి చెందిన వారిని జనకు లంటారు. వారు మిథిలా నగరాన్ని రాజధానిగా చేసుకొని విదేహ రాజ్యాన్ని పరిపాలిస్తూ ఉండేవారు. సీత తండ్రిపేరు సీరధ్వజుడు. కుటుంబనామంతో కలిసి సీరధ్వజుడయ్యాడు. సీరం అంటే నాగలి. నాగలి గుర్తు ధ్వజంపై ఉన్నవాడు కనుక అతడట్లా పిలవబడ్డాడు. నాగేటి చాలులో లభించింది కనుక సీత అయింది.

మిథిలా రాజ్యంలో కేశిధ్వజు జనకుడని, ఖాండిక్యు జనకుడని ఇద్దరుండేవారు. వారు అన్నదమ్ముల పిల్లలు. వారి తాత ధర్మధ్వజుడు. కీర్తి ధ్వజుని కుమారుడు కేశిధ్వజుడు. అమృతధ్వజుని కుమారుడు ఖాండిక్యుడు. ధర్మమే లక్ష్యంగా ఉండేవాడు కనుక ధర్మధ్వజుడు. ఈ పదానికి రాసురాసు మోసగాడనే అర్థం వచ్చింది. ధర్మాచరణ ఉన్నట్లు నటించేవాడేగాని ఆచరించేవాడు కాడనే అర్థంలో వాడబడింది. (ఈ మాట మనుస్మృతిలోనూ ఉంది) కాని మన కథలోనివాడు మాత్రం మోసగాడు కాదు.

సాధారణంగా రాజ్యం పెద్దవానికే చెందుతుంది. చిన్నవానికి కూడా రాజ్యంలో కొంత భాగం ఈయడం కద్దు. చిన్నవాడు పరాక్రమం చూపించి తండ్రికే అందించేవాడు. రాజ్యం అక్కరలేదని తన సోదరుడు ఏలుతూ ఉంటే సంతోషించాడు రాముడు. ఆ రాముడే చివరకాలంలో కోసల రాజ్యాన్ని రెండుగా విభజించి కుశలవులకు అప్పజెప్పాడు. కోసల రాజ్యానికి బైట ఉన్న ప్రాంతాన్ని లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నుల సంతానానికి పంచి పెట్టాడు.

పై కేశిధ్వజుడు, ఖాండిక్యుల తండ్రులు భిన్నమైన స్వతంత్ర రాజ్యాలకు రాజులయ్యారు. తండ్రుల తరువాత రాజ్యాలు విడివిడిగా కొడుకులకు దక్కాయి.

పూర్వకాలంలో ఋత్రధర్మాన్ని అనుసరించి రాజ్యాలను పరిపాలిస్తూ, రాజ్యాలను విస్తరిస్తూ ఉండేవారు. వారు కర్మమార్గంలో ఉన్న వారిలో వేదాంత జ్ఞానం అనుసూతంగా ఉంటూ ఉండేది. పిల్లలు యుక్తవయస్సులో వచ్చేసరికి వారిని పట్టాభిషిక్తులను చేసి తపోమార్గంలో కాలాన్ని గడిపేవారు. తామరాకు మీద నీటిబొట్టులా అంటకుండా కాలం గడుపుతూ ఉండేవారు. తత్వ విచారం ఒక మూల సాగుతూనే ఉండేది. అట్టి ఒక్క జనకుని గూర్చి బృహదారణ్యక ఉపనిషత్తు వివరించినది.

కేశిధ్వజుడు

పై అన్న దమ్ముల పిల్లలలో ఖండిక్యుని కంటే కేశిధ్వజుడు వేదాంతంలో దిట్ట. వారెంత వేదాంతులైనా నేటివారి మాదిరిగా కర్మకాండలను వదిలి పెట్టేవారు కారు. ఆత్మజ్ఞానం ఈశ్వరాను గ్రహం వల్ల ఏ కొంతమందికో దక్కుతుంది. మిగిలినవారు గత జన్మ కర్మ ఫలాలను పోగొట్టుకోవడం కోసం కర్మ, భక్తులను తప్పక ఆచరిస్తూ ఉండేవారు. కర్మకాండ తరువాత జ్ఞాన కాండలను అనుష్ఠించుట వారి జీవనంలో కనబడేది. తత్వవేత్తయైన కేశిధ్వజుడు యజ్ఞాది అనుష్ఠానాలను నిర్వహించేవాడు.

అద్వైత జ్ఞానులు - ప్రపంచ వ్యవహారములు

ఆత్మానుభూతిని పొందినా రాజ్యాన్ని ఏలిన జనకుని గురించి చెప్పాం కదా! ప్రపంచాన్ని మాయగా భావించే అద్వైతులెన్నో ఘనకార్యాలు చేసారు, ప్రపంచాన్ని సత్యంగా భావించే ద్వైతుల కంటే కూడా. 32 సంవత్సరాలు బ్రతికిన ఆది శంకరులెన్ని ఘనకార్యాలు చేసారో తెలుసు కదా! విజయనగర స్థాపకుడైన విద్యారణ్యుడు, శివాజీ మహారాజునకు మార్గదర్శకుడైన సమర్థ రామదాస స్వామి తంజావూరులో ముగ్గురు నాయక రాజులకు మంత్రిగా పనిచేసిన గోవింద దీక్షితులు ప్రముఖ అద్వైతులే కదా! మాయా సిద్ధాంతం వల్ల ఈ దేశం పాడైపోయిందనేవారికి పై ఉదాహరణలు చాలు.

ఈ మాయా ప్రపంచంలో ఈ అద్వైత జ్ఞానులెట్లా సాధించారంటే అది ఒక చిక్కు ప్రశ్నయైనా అద్వైత జ్ఞానమే వారికట్టి బలం ఇచ్చిందని చెప్పవచ్చు. ప్రపంచం, శరీరం, మనస్సు అంతా మాయయేనని, సత్యమైనట్లు కన్పిస్తున్నాయని ఈ సిద్ధాంతం అంటోంది. ఈ కన్పించడాన్ని ఒక క్రమపద్ధతిలో ఉంచగలిగితే అనగా కర్మానుష్ఠానం సాగితే తరువాత జ్ఞానమార్గం వైపు మళ్ళుతాడు. ఈ ప్రపంచం సత్యంగా కన్పిస్తోంది

కాని సత్యం కాదనే భావన దృఢంగా ఉన్నప్పుడు ప్రపంచ వ్యవహారాలలో జ్ఞాని తాదాత్మ్యాన్ని చెందకుండా నిస్సంగుడై ఆచరిస్తాడు. సంగంతో ఉన్నవాడు దీనిని ఉద్ధరించాలని లక్ష్యాన్ని చేరుకోవాలనే తపన ఉంటుంది. అందువల్ల నిస్సంగుని మాదిరిగా చక్కని ప్రణాళికను సిద్ధం చేయలేదు. శరీరం, మనస్సుపై ఆధారపడింది కదా! సంగం వల్ల మనస్సు తన నైతికశక్తిని కోల్పోతుంది. అందువల్ల శారీరక శక్తి, మానసిక శక్తి తగ్గుతూ ఉంటాయి. కాని అద్వైతికి ఈ చిక్కు ఉండదు. అతడు ప్రపంచ వ్యవహారాలలో మునిగి తేలుతూ ఉన్నట్లు ఇతరులకు కనబడినా అతని మనస్సు వీటితో అంటుకొని యుండదు. సాక్షిగానే ఉండి తొట్రుపాటు లేకుండా సాంఘిక కార్యక్రమాలను చక్కగా నిర్వహించగలడు. అప్పుడతనికి మానసిక బలం, చక్కని యోచన తటస్థిస్తాయి. అందువల్లనే కేశిధ్వజుడు ఖాండిక్యుని కంటే రాణించాడు. ఐహికాముష్మికాలను రెంటినీ సాధించాడు.

ఖాండిక్యుడు

ఇతనికి వేదాంతం పట్ల మోజులేదు. కర్మానుష్ఠానపరుడు. బ్రహ్మవిద్యలో కేశిధ్వజుడెంత గట్టివాడో కర్మకాండ విషయంలో ఖాండిక్యుడూ అంతటి గట్టివాడే. పూర్వకాలంలో ఇతర రాజులపై రాజ్యాలపై దండెత్తడం ఆచారం. ఈ ధోరణిలో ఖాండిక్యుడు, కేశిధ్వజుని రాజ్యాన్ని కబళించబోయాడు. కాని కేశిధ్వజుడే జయించాడు. ఖాండిక్యుడు మంత్రులతో, పరివార వర్గంతో అడవుల పాలయ్యాడు. ఇద్దరూ తమ తమ ప్రాంతాలలో యజ్ఞాలు నిర్వహిస్తూ ఉండేవారు.

కేశిధ్వజుడు యజ్ఞం చేస్తూ ఉండగా హోమధేనువును పులి చంపేసింది. ఇది ఇచ్చే హోమ ద్రవ్యాలతో దేవతారాధన జరుగుతూ ఉండేది. మధ్యలో ఇట్లా జరిగిందేమిటని కేశిధ్వజుడు కంగారు పడలేదు. అతడు సహజంగా జ్ఞాని కదా!

అయితే మధ్యలో ఈ ఆవు చనిపోవడం యజ్ఞానికి విఘ్నంగా భావించారు పెద్దలు. దానికి ప్రాయశ్చిత్తమేమిటని అడిగాడు రాజు.

అన్నీ తమకే తెలుసని పూర్వులు భావించేవారు కాదు. వారు వినయ సంపన్నులు కదా! తెలియని దానిని తెలుసుకోవడం కోసం ఎందరి దగ్గరకో వెళ్ళి తెలిసి కొన్నట్లు వేద, ఇతిహాస పురాణాలలో అనేక కథలున్నాయి. కశేరువనే బ్రాహ్మణునకు ఈ ప్రాయశ్చిత్త విధానం తెలుసు, అడిగి తెలిసికో అని రాజుతో అన్నారు పెద్దలు. అతడు తనకు తెలియదనగా భార్గవుని దగ్గరకు వెళ్ళమన్నాడు. అంతేనే కాని తెలిసీ తెలియని